

Debats: Política cultural i plurinacionalitat

Published by [Interacció](#) [1] on 20/06/2017 - 10:04 | Last modification: 05/02/2026 - 15:17

[J. Rius-Ulldemolins](#) [2] (dir) | [I. Alfons el Magnànim-Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació](#) [3]

La darrera edició de la revista de cultura, poder i societat «**Debats**» aborda l'estat de la qüestió de la **plurinacionalitat a l'Estat espanyol**, partint d'una perspectiva comparada (amb casos com el Quebec o Escòcia) i **destacant la relació del nacionalisme amb les polítiques culturals**.

Aquest monogràfic analitza en profunditat l'**auge de nous projectes polítics nacionalistes estatals i subestatals** que van (re)sorgir com a rebuig a la perllongada crisi econòmica, política i social i que cercaven recuperar el poder delegat al sistema financer global, així com la seva **vigència com a instrument de mobilització politicosocial**.

En aquest cas, s'ha convidat [Mariano Martín Zamorano](#) [4], Doctor en Gestió de la Cultura i el Patrimoni i membre d'Interacció, a coordinar aquesta edició, que comença amb una introducció sobre els diversos enfocaments teòrics en la matèria.

Ell mateix signa l'article «[Governança de la política cultural, actors subestatals i nacionalisme: una anàlisi comparativa a partir del cas espanyol](#) [5]» que **explica les formes de governança de** les administracions autonòmiques de **Catalunya, Madrid i Andalusia, que es regeixen per** un model estatal comú i per altres **factors diferencials com el patrimoni cultural i la identitat pròpia**. El text parteix contextualitzant l'evolució institucional de les polítiques culturals a l'Estat, per aprofundir en cadascun dels tres casos.

Taula 1: El paradigma canviant en la política regional i la governança territorial

	MODEL CLÀSSIC	MODEL CONTEMPORANI
ORGANITZACIÓ LÍDER	Govern central	Nivell regional
RELACIÓ ENTRE EL GOVERN CENTRAL I EL REGIONAL	Jerarquia	Igualtat en els nivells de govern
ENFOCAMENT DEL DESENVOLUPAMENT DE POLÍTQUES	Descendent/centralitzat	Col·lectiu/negociat/contractual
TIPUS I NATURA DE LA DESCENTRALITZACIÓ	Desconcentració administrativa	Descentralització política, funcional i fiscal, amb desconcentració administrativa
ESTIL DE LA PLANIFICACIÓ URBANA I RURAL	Jeràrquica i estandarditzada	El nivell nacional proporciona la direcció estratègica; el nivell local implementa i es permet la variació
TIPUS DE PLANS DE DESENVOLUPAMENT REGIONAL	Plans integrals i multisectorials que abasten tot el territori nacional	Estratègic amb enfocament espacial sobre les diferències regionals específiques
ENFOCAMENT TERRITORIAL	Simetria territorial	Asimetria territorial
ENFOCAMENT ESPECIAL	Àrees problemàtiques	Desenvolupament equilibrat i harmoniós de totes les regions, però reconeixent la diversitat regional
INSTRUMENTS CLAU	Regulació burocràtica, provisió del sector públic que sol estar estandarditzat	Suport financer reduït, provisions mixtes públiques/privades/voluntàries que fomenten les variacions locals
AJUDES GOVERNAMENTALS	Sistemes d'incentius, negocis i infraestructures sòlides que tendeixen a estandarditzar-se al llarg de tot el territori	Entorn empresarial i estructura dèbil basada en l'heterogeneïtat de les condicions locals

FONT: Adaptat de Roberts i Lloyd (1999); Bachtler i Yuill (2001), i Loughlin (2009)

Destaquem també l'article «[Cultura, llengua i diversitat cultural de nacions minoritàries: els casos del Quebec i de Catalunya, territoris... compartits?](#) [6]», per [D. Saint-Pierre](#) [7] i [A. Couture Gagnon](#) [8], que analitza les convergències i divergències entre els casos del Quebec i Catalunya, els condicionaments dels seus marcs polítics i legals, **l'estratègia de projecció internacional o la de reposicionament domèstic orientat a l'acumulació de poder**, dins del marc de la Convenció sobre la Diversitat Cultural (2005). El text aprofundeix en les polítiques culturals i altres àrees connexes, com ara la llengua, l'educació i la diversitat cultural.

Els autors apunten que **el Quebec es desmarca de Catalunya** perquè ha desenvolupat una extensa estratègia consultiva i participativa (a través d'instruments com grups de treball, comissions d'estudi...) que l'ha dut «a fer valer els seus valors i preferències» i a intensificar les seves reivindicacions polítiques en l'escena internacional.

Dins d'aquesta línia, la resta d'articles del monogràfic indaguen en temes com la construcció del **federalisme i dels estats plurinacionals**, en el paper que hi juga la política d'infraestructures o el procés d'uropeïtzació de Catalunya.

D'altra banda, **aquest número tanca amb una extensa entrevista a Josep Ramoneda** [9], que explica la seva trajectòria al front del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), del qual va ser director durant 21 anys, i de les sinèrgies del centre amb la ciutat i el seu entorn polític i social més proper.

La revista Debats, publicada per la [Institució Alfons el Magnànim](#) [3] es pot consultar en línia en [aquest enllaç](#) [10].

PDF [Revista Debats, vol. 131, núm. 1 \(2017\)](#) [11]

Tags: governança cultural

Tags: diversitat cultural

Tags: valor públic de la cultura

- [12]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2017/debats-politica-cultural-plurinacionalitat>

Links:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>
- [2] <http://interaccio.diba.cat/members/riusuj>
- [3] <http://www.alfonselmagnanim.net/>
- [4] <http://interaccio.diba.cat/members/zamoranoma>
- [5] <http://www.revistadebats.net/index.php?journal=debats&page=article&op=view&path%5B%5D=109&path%5B%5D=148>
- [6] <http://www.revistadebats.net/index.php?journal=debats&page=article&op=view&path%5B%5D=104&path%5B%5D=141>
- [7] <http://www.inrs.ca/diane-saint-pierre>
- [8] <https://carleton.ca/sppa/people/couture-gagnon-a/>
- [9] <http://www.revistadebats.net/index.php?journal=debats&page=article&op=view&path%5B%5D=112&path%5B%5D=151>
- [10] <http://www.alfonselmagnanim.net/revista-debats>
- [11] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/debats_plurinacionalitat.pdf
- [12] <https://interaccio.diba.cat/node/7113>